

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin 1961 Anayasa'sına, genel hukuk anlayışına aykırı, anti-demokratik nitelikleri üzerine oldukça duruldu, tartışıldı, kamuoyuna açıklandı.

Bütün bu tesbitlerden çıkan temel sonuç, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kuruluşunun Anayasa'nın, mevcut hukuk düzeninin dışına ve üstüne çıkmak girişimi olduğudur.

1961 Anayasa'sında yapılan değişiklikler arasında 136. maddeye Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kuruluşuna ilişkin hükmün eklenmiş olması bu yargımızı cerhetmez. Devlet Güvenlik Mahkemeleri 1961 Anayasa'sının demokratik özgürlükler anlayışına, yargı birliği ilkesine aykırıdır. 1961 Anayasa'sında yapılan değişikliklerin Anayasa'nın temel ilkelerine uygun olup olmadığı ise kendi başına ayrı bir sorundur. Bu mahkemelerin kurulması ve işlemeye koyulmasıyla ülkemizde birbirinden ayrı iki hukuk sistemi yaratılmıştır. Şöyle ki: birincisi, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin suç olarak niteleyip yargıladığı bütün fiil ve hareketleri, olayları yargılama yetkisinde olan ve yargıya gelmiş bulunan mahkemeler esasen vardır ve görev yapmaktadır. Başka mahkemelerin yetkisine girmeyip de açıkta kalmış olan, bunun için de Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına lüzum gösteren "suç"lar yoktur. İkincisi, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yetkileri öyle genel, kapsamı ve içeriği belirsiz terimlerle tarif edilmiştir ki, istenirse bu yetkilerin içine sokulamayacak ve Devlet Güvenlik Mahkemelerince yargılanamayacak suç yoktur. Bunun için altını çizerek diyoruz ki, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Anayasa ve mevcut hukuk düzeninin dışına ve üstüne çıkma girişimidir ve bu girişimle ülkemizde ikili hukuk ve yargılama sistemi yaratılmıştır. Görev tayini konusunda Devlet Güvenlik Mahkemelerine diğer mahkemelere tanınmayan üstün ve kesin bir yetki tanınmış olması da bunun bir belirtisidir.

Bu niteliğiyle Devlet Güvenlik Mahkemeleri demokratik hak ve özgürlükler için, işçi ve emekçi sınıfların politik ve ekonomik mücadelesi için, tüm ilerici, demokrat güç ve hareketler için en büyük tehdittir. Devlet Güvenlik Mahkemeleri olağanüstü durumlar için olağanüstü mahkemeler olarak öngörülmüş olan sıkıyönetim mahkemelerinin olağan durumlarda da sürdürülebilmesi için icat olunmuş ve bu nedenle de sıkıyönetim mahkemelerinden bile daha anti-demokratik kurumlardır.

Burjuvazi ve onun iktidarları Türkiye'de her zaman kısıtlı kalmış olan demokratik hak ve özgürlükleri Anayasa'yı tekrar tekrar değiştirerek, diğer çeşitli kanunların anti-demokratik niteliğini ağırlaştırarak daha da sınırladıkları halde istedikleri rahata kavuşamadılar. Demokratik güçleri iyice kısıtıracak demir çemberi yaratamıyorlardı bir türlü. Çözümü Devlet Güvenlik Mahkemelerini kurmakta gördüler. Böylece, burjuvazi ve iktidarları kovuşturma ve yargılama alanında sıkıyönetim mahkemelerinden bile daha geniş kapsamlı bir araca kavuştular.

Suç diye nitelenecek bütün fiil ve hareketleri Devlet Güvenlik Mahkemelerine ele alınıp yargılanabileceği bir durum mevcut olmakla birlikte, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kuruluşu asıl işçi sınıfının politik ve ekonomik hareketini hedef almaktadır. Bu arada, diğer demokratik, ilerici güçler, hareketler, örgütler de vurulmaya açık duruma gelmektedir.

Anayasa, iktidarda veya muhalefette olsunlar demokratik rejimin vazgeçilmez unsurları saydığı siyasi partileri diğer derneklerden ayırmış, onları Anayasa güvenesi ve koruması altına almıştır. Bunların hangi şart ve hallerde kapatılabileceğini bir Anayasa maddesi ile hükme bağlamıştır. Dernekler kanunundan ayrı olarak bir siyasi partiler kanunu çıkarılmış ve bu kuruluşlara ve yetkililerine uygulanacak kavuşturma ve yargılama usulleri ayrıntılarıyla tesbit edilmiştir. Oysa şimdi Devlet Güvenlik Mahkemeleri parti tüzel kişiliklerini, programlarını, parti organlarını oluşturan parti yetkililerini yargılamak yoluna girmişlerdir. “Devlet Güvenlik Mahkemeleri tüzel kişi olarak partiyi yargılamıyor, gerçek kişileri, partilileri yargılıyor” demek bir kaçamak olmaktan öteye gitmez; kişiler, kişisel davranışlarından ötürü değil, tüzel kişiliğe ilişkin suç isnatlarıyla yargılanıyorlar. Zaten savcı açıkça dava “bir siyasi partinin yasalara aykırılığı davasıdır” diyor ve partinin programının tartışılacağını belirtiyor. Oysa bir partinin yasalara aykırılığı ve programında suç unsuru olup, olmadığı kesinlikle Anayasa mahkemesinin yetkisine giren hususlardır. Bu durumda, Anayasa’nın siyasi partilere ilişkin hükümleri ve Siyasi Partiler Kanunu işlemez hale getirilmiş, fiilen ortadan kaldırılmış olmaktadır. Artık siyasal hayata ilişkin olarak Anayasal düzenden söz etmenin anlamı kalmamıştır.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri işçi sınıfının ekonomik mücadelesini de mevcut diğer kanunlara bırakmamaktadır. İşçi-işveren ilişkileri ve işçilerin girişecekleri eylemler hemen her yönden bu mahkemelerin yetki sınırları içine sokulabilmektedir. 274 -275 sayılı kanunları değiştirmeden, sıkıyönetim ilân edilmeden de işçi sınıfının ekonomik mücadelesi ve sendikal hareketi daha sıkı bir biçimde baskı altına alınmak istenmektedir.

Egemen sınıf burjuvazi ve müttefikleri sömürü düzenini sürdürebilmek, ellerinden geldiğince artık değer oranını yükselterek sürdürebilmek için bir baskı rejimini demir çember gibi topluma geçirmek çabasıdadırlar. Devlet Güvenlik Mahkemeleri bu çemberin önemli bir parçasıdır. Bu çemberi kırmak işçi sınıfının ve tüm demokratik, ilerici kuruluşların, akımların, kişilerin ileri görevidir. Devlet Güvenlik Mahkemeleri kanununun geçirilmesi önlenmelidir.

Çark Başak, Sayı 11, 16 Temmuz 1976